

ningsforhold i Landmandsbanken; de allersundeste Forretningsprincipper maa strengt gennemføres, og det maa et Kontroludvalg, eller hvem man indstæfter dertil, staa inde for. Dette fritager selvfølgelig ikke Direktørerne og Bankens Ledelse i det hele for Ansvar for Banken; det bærer de selvstændigt; de er selvfølgelig Bankens Ledere og kan naturligvis ikke dække sig under andres Ansvar. Men naar man nu indrømmer de to Direktører i Landmandsbanken en aldeles enestaaende Stilling, idet de i 6 Aar kan i ubegrænset Omfang raade over Statens Penge, er det ogsaa nødvendigt, at de bliver underkastet den allerskarpeste Kontrol. Det er efter min Mening Ministerens Pligt at gennemføre en saadan Kontrol; han kan umuligt udføre den selv, og han maa ikke forsømme at skabe et dertil egnet Organ. Efter Ministerens Mening tillader Bankens Statutter ham at gøre det ad administrativ Vej, og jeg stoler paa, at Ministeren gør, hvad der i den Henseende er nødvendigt. Ministeren har lovet angaaende denne Sag at beraade sig med det af Rigsdagen nedsatte Landmandsbankudvalg, og dette vil forhaabentlig ogsaa snart høre fra Ministeren.

En Ting, som jeg ogsaa synes maa paases, og som vel Ministeren som Statens Repræsentant kan give Ordre til, det er, at ikke indgaaede Renter heller ikke bliver godskrevet Banken som Indtægt. Naar vi ser her i Banktilsynets Skrivelse af 2. Marts til den højtærede Minister, ser vi, at dette hedder Side 4, Afdeling a): „Kurstabet paa forskellige Aktier, ca. 2,5 Mill. Kr., er mere end modsvaret af Kursgevinst paa Obligationer og en enkelt Aktiepost, saaledes at Bankens egentlige Driftoverskud i hvert Fald kun andrager de anførte ca. 5,9 Mill. Kr., hvorefter en Del hidrører fra Renter af Fordringer, hvorpaa der nu foretages Afskrivninger.“ Selve det sidste Regnskab er altsaa belastet med Renteindtægt af tabte Tilgodehavender, og de foregaaende Aar har der sikkert været endnu mere opført af den Slags, saaledes, at hvis man ikke havde skrevet Renter til Indtægt i Banken af de Fordringer, som nu enten helt afskrives eller væsentlig nedskrives, vilde Banken ikke have kunnet præstere det Overskud af Driften, som den har prænget med sidste Aar. Og længere nede bemærker Banktilsynet: „Som anført foran under Punkt a) anser Tilsynet det for usandsynligt, at Banken paa sit nuværende Grundlag i en overskuelig Tid skulde kunne indvinde Tabene, endsiges retablere

Egenkapitalen.“ Man kan altsaa ikke nu længere vugge sig i Forhaabning om, at naar Aarene gaar, saa bedres Forholdene med dem, og at Banken efterhaanden kan afbetale sin Gæld og oparbejde ny Aktiekapital; tværtimod, vi maa befrygte, at hvis Forholdene bliver ugunstige, vil det ikke en Gang kunne lykkes Banken at tilsvare blot, hvad den er forpligtet til, saa haardt belastet som den er med Gæld.

Derfor maa den nuværende Tilstand snarest bringes til Ophør, og det er derfor heldigt, at det nu direkte paalægges Ministeren i den Periode, Loven gælder, at forberede et Forslag til Afvikling af Statsgarantien. Kravet om saaledes at faa afviklet Statsgarantien støttes jo ogsaa i høj Grad ved det, der fremkommer i Banknævnets Skrivelse. Det hedder der paa Side 5: „Under Lovbehandlingen blev der imidlertid fra Regeringens Side saavel ved Forhandlinger herom med de private Bankers Repræsentanter som gennem Forhandlingerne i Rigsdagen givet de private Banker Tilsagn om, at Statsgarantien ikke under nogen Form maatte skade de private Banker, ligesom det blev fremhævet som en absolut Forudsætning, at Bankens Balance maatte bringes meget betydeligt ned i Erkendelse af, at en Bank af Landmandsbankens Størrelse kunde være en Fare for Samfundet. Tillige var det en Forudsætning, at de udenbys Filialer i væsentlig Grad maatte frigøres“.

Det er fuldkommen sandt og rigtigt naturligvis, hvad Nævnet her skriver; det var en Forudsætning ved Ordningen af 1923, at de udenbys Filialer væsentlig maatte forringes; og jeg tror ogsaa, det er sket i nogen Grad; men jeg tror, at det var ønskeligt, at det var sket i endnu højere Grad, og jeg haaber, at den højtærede Erhvervsminister vil støtte en Bevægelse i den Retning. Det kan heller ikke hjælpe, at man oplæser de Tal, som viser, at Landmandsbanken er gaaet tilbage, og de andre er gaaet frem; for det er rigtigt, at man ikke kan tage til Udgangspunkt Tilstanden i 1921.

Det er ogsaa klart, at en statsgaranteret Bank med Nødvendighed maa suge Penge til sig fra andre Banker, det er derfor ogsaa efter min Mening et berettiget Krav, naar Landmandsbanknævnet overfor Regeringen fremhæver, at Statsgarantien snarest muligt bør bringes til Ophør og Bankens Forhold endelig saneres. Til dette slutter det Parti, jeg har den Ære at tale for, sig fuldt ud; man maa ogsaa huske, at